

belül világos-barna, szaruszerű, törése egyenletes, a hengeres, vékony, világos-sárga fáról könnyen lefejt-hető, kellemetlen dohos szagú, undorító, keserű, csípős ízű.

Porrátöréskor a hengeres fa hagyassék vissza és vettessék el.

A gyökér óvatosan tartassék.

† 222. Jalapa.

Jalapa-gyökér.

***Ipomoea purga* Hayne vagy *convolvulus purga* Wenderoth. Mexiko erdős hegyein tenyészik. Szulakfélék.**

A **gumók** gömbölyűek, körtealakúak vagy hoszszasak, különböző nagyságúak, egészek vagy szétmetszvék, tömöttek, súlyosak, kívül barnásak, ránczosak, a ránczok fekete gyántával bevontak, belül világos-barnák, számos setétebb, központ körül futó övvel, melyek gyántás, barna, fénylő, u. n. gyánta-sejteket tartalmaznak. Törésük sima, lisztes vagy szaruszerű, de semmi esetre sem rostos, fás, izük undorító, kellemetlen édeses, végül csípős, szaguk néha füstös.

Száz rész a „resina jalapae” czim alatt leírt módon kezelve, legalább tiz rész gyántát tartalmazzon. Óvatosan tartassék.

verrucosus, intus pallide fuscus, corneus, fractura aequabili, a ligno cylindrico, tenui, albido facile separabilis, odoris mucidi, ingrati, saporis nauseosi, amari, subacris.

Pulvere parando lignum internum remaneat atque rejiciatur.

Radix caute servetur.

† 222. Jalapa.

***Ipomoea purga* Hayne, vel *convolvulus purga* Wenderoth, planta in montibus mexicanis silvaticis indigena. *Convolvulaceae* Juss.**

Tubera (radix jalapae) vel globosa, vel piriformia, vel oblonga, variae magnitudinis, integra aut dissecta, compacta, ponderosa, extus fusca, rugosa, in rugis resina nigricante, intus laete fusca, zonis concentricis numerosis obscurioribus, cellulas resiniferas nitidas continentibus notata, fracturae levis, farinosae aut corneae, neque lignosae, neque fibrosae, saporis nauseosi, inamoene dulciusculi, deinde acris, odoris saepe fumidi.

Partes centum eodem modo, qui de resina jalapae praescriptus est tractatae, minimum partes decem resinae contineant.

Caute serventur,

† 223. Jodoformium crystallisatum.

Jodoform. Trijodmethan.

Czitrom-sárga színű, zsiros tapintású, hatszögű kristálylemezkekből áll; a sáfrányra emlékeztető, de kellemetlen szagú; 120°-nál megolvad. Vizben nem, de ötven súlyrész hideg és mintegy tiz súlyrész forró borszeszben, valamint 5.5 súlyrész aetherben oldható.

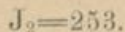
Hat súlyrész aetherrel összerázva, tökéletesen átlátszó oldatot adjon. Vizzel összerázva, a leszűrt folyadék báryumchloridtól ne változzék, ezüstnitráttól pedig legföljebb alig észrevehetően tejesedjék meg. A levegőn hevítve, maradék nélkül illanjon el.

Egyes adagja legföljebb: 0.30 gramm.

Napi adagja legföljebb: 1.50 gramm.

† 224. Jodum.

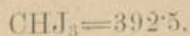
Iblany. Jód.

A rhombos-rendszerhez tartozó, többnyire lemezalakú, feketés-szürke, fémfényű, nem tapadó kristályokból áll. Fajsúlya 4.95; vizben alig, jódkálium-oldatban, borszeszben és aetherben barna színnel, chloroformban ibolya-vörös színnel oldódik.

Hevítéskor ibolyaszínű gőzt fejleszt; később megolvad és tökéletesen elpárolog.

† 223. Jodoformium crystallisatum.

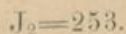
Sistit lamellas crystallinas coloris citrini, tactu pingues, hexagonales, odoris insuavis crocum redolentis; liquescit ad 120° . In aqua non, sed in spiritus frigidi 50 et circiter 10 partibus fervidi nec non in 5.5 partibus aetheris solvitur.

Sex partibus aetheris conquassatum solutionem plane limpidam praebet. Aqua conquassatum liquor defiltratus baryo chlorato non permutetur, argento nitrico autem modo vix perceptibili lactescat. Aëre candefactum absque residuo avolet.

Dosis maxima singula 0.30.

Dosis maxima pro die 1.50.

† 224. Jodum.

Sistit crystalla rhombica plerumque lamellata, e nigro grisea, nitoris metallici, non adhaerentia. Pondus specificum 4.95. Aqua vix, sed solutione kalii jodati, spiritu et aethere, colore fusco, chloroformio autem e rubro violaceo solvitur.

Fervefactum vapores violaceos exhalat, dein liquescit et plane avolat.

E próbánál tökéletesen elillanjon s gőze ne barnás, hanem tiszta ibolyaszínű legyen. A szálladék száraz legyen és nagyítóval se folyadékseppeket, se finom, színtelen, túalakú kristályokat ne lehessen benne látni. Oldj fel 2·53 gramm jódot, 4 gramm jódkáliummal együtt vízben 100 köbcentiméterre; ezen oldat 10 köbcentiméterének az elszíntelenítésére 20 köbcentiméter $\frac{1}{10}$ szabályos thiokénsavas nátrium oldat legyen szükséges, ha a kémszer utolsó cseppjeinek hozzáadása előtt a folyadékot keményítő-oldattal kékre festetted. A kémszer elhasznált köbcentimétereinek száma 5-el szorozva megadja a százalékokat.

Egyes adagja legföljebb: 0·05 gramm.

Napi adagja legföljebb: 0·20 gramm.

225. Juniperus.

Boróka. Fenyőbogyók.

Közönséges boróka, hegyeinken tenyésző cserje. Toboztermők.

A **bogyók** gömbölyűek, borsónyiak, héjuk kívül fekete-ibolyaszínű, fénylő, megszáritva fekete-barnás, tetejükön három varránnyal, alapjukon csillagalakuan elhelyezett barna pikkelyes murvákkal; gyurmájuk lágy, szivacsos, zöldes-barna, három kemény mirigyes maggal; izük édeses, kevésbé kesernyés, illatos; szaguk kellemes, balzsamos. Az éretlen, szürkés vagy vörhenyes bogyók vettessenek vissza.

Sic exploratum perfecte avolet, color vaporum non fuscus, sed violaceus sit. Sublimatum sit siccum et sub microscopio ne guttae liquidae, neve crystallae subtilia, coloris expertia, acubus similia observentur. Solve grammata 2·53 jodi cum grammatibus 4 kalii jodati in aquae centimetris cubicis 100; ad decolorationem centimetrorum cubicorum 10 solutionis huius: centimetra viginti natrii thiosulfurici decinormalis requirantur, si ante additionem guttarum ultimarum reagentis, solutione amyli liquorem caeruleum reddidisti. Numerus centimetrorum cubicorum reagentis applicatae quinque multiplicatus percentis respondet obtentis.

Dosis maxima singula 0·05.

Dosis maxima pro die 0·20.

225. Juniperus.

Baccae juniperi.

Juniperus communis Linn., frutex vel arbusculus apud nos monticola. Coniferae Juss.

Baccae globosae, pisi magnitudinis, cacumine tribus suturis, basi duobus verticellis triplicibus bractearum instructae, integumento exteriori nigro-violaceo, nitido, in siccatis nigro fuscente; parenchymate pulposo, spongioso, e subviridi fusco, seminibus duris glanduliferis; odore amoene balsameo, sapore subdulci et cum aliqua amaritudine aromatico.

Rejiciantur baccae immaturae griseae vel rufae.